

The LEADER logo consists of the word "LEADER" in white, uppercase, sans-serif font, centered within a green arrow-shaped graphic that points to the right. The arrow has a slight 3D effect with a darker green shadow on its bottom edge.

LEADER

Paikallisen kehittämissstrategian valmistelu

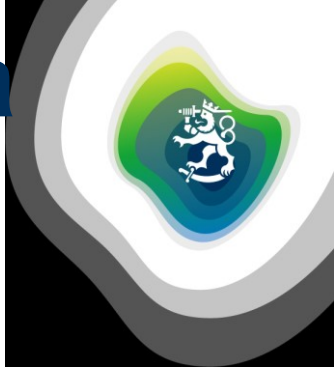
Leader-hallitusilta 17.2.2022

Laura Jänis, maa- ja metsätalousministeriö

Leader-toimienpide CAP-suunnitelmassa

- Leader-toiminta on ihmisten ja yhteisöjen aktivointia ja neuvontaa sekä rahoitusta ideoiden toteuttamiseksi.
- Leader-toiminnalla
 - parannetaan maaseudun elinvoimaisuutta,
 - kehitetään paikallisia palveluja ja elinkeinoja,
 - tuetaan mikroyrityksiä ja yrittäjyyttä ja
 - lisätään osallisuutta, tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.
- Rahoituskehys 2023-2027 yhteensä 230 milj. €
- 3 alatoimennpiddettä: paikallista strategiaa toteuttavat toimet, toimintaraha ja valmistelutuki
- Säädösperustana EU:n yleisasetus: *yhteisölähtöinen paikallinen kehittäminen*

Leader-ryhmien hakuprosessi

1. vaiheen hakemukset toukokuu 2021

- Leader-ryhmien toiminta-alueen kuvaus ja tarveanalyysi
- Leader-ryhmien toiminnan kuvaus, Leader-periaatteet

Valinta-komitean käsittely ja ulkopuolinen arviointi syysy 2021

Palaute marraskuu 2021

- Alueen kuvaus ja tarveanalyysi
- Dynaaminen verkostoanalyysi
- Osallistava valmistelu-prosessi

2. vaiheen hakemusten ohjeistus alkuvuosi 2022

- Paikallinen kehittämis-strategia
- Kuntaraha-sitoumukset
- ELY-Leader yhteistyö-sopimukset

2. vaiheen hakemukset kesäkuu 2022

ELY-Leader yhteistyö-sopimukset ja kuntaraha-sitoumukset lokakuu 2022

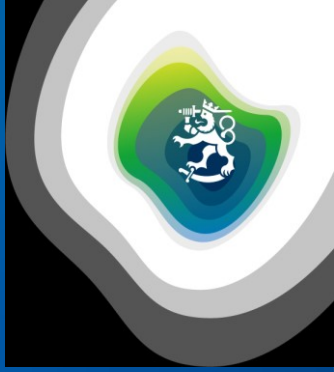

Valintakomitean käsittely ja ulkopuolinen arviointi syysy 2022

Valintakomitean esitys Leader-ryhmien hyväksymisestä ja rahoitus-kehyksistä loppuvuosi 2022

Haun 1. vaihe 2021

Hakemusten arviointi

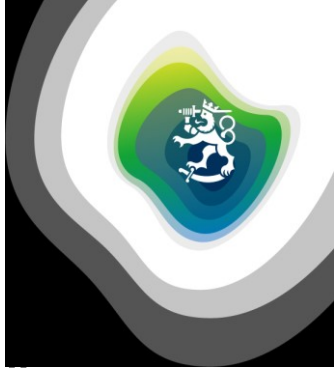

Valintakomitea

- 1. vaiheen hakemuksista kokonaisuus sekä erityisesti
 - Alueen kuvaus ja tarveanalyysi
 - Dynaaminen verkostanalyysi
 - Osallistava valmisteluprosessi
- 2. vaiheen hakemuksista strategian laatu
 - Pisteytys
 - Esitys rahoituskehyksistä

Ulkopuolinen arviointi (MDI + TK-eval)

- 1. vaiheen hakemuksista alueen kuvaus ja nykytilan analyysi sekä kehittämistarpeet ja tulevaisuuden näkymät
 - Kiinnitti huomiota erityisesti SWOTiin
 - Aineistona ko. kohdat lomakkeesta + liitteistä
- 2. vaiheen hakemuksista strategian laatu myöhemmin tarkennettavien kriteerien perusteella

Yhteenveto – toiminta-alueet

- 52 hakemusta; pieniä muutoksia toiminta-alueissa ja kaksi yhdistymistä
- Hakemukset kattaa yhteensä 3,9 milj. as.
- 4 ryhmän toiminta-alue alle 20 000 asukasta
- Monilla alueilla väestö vähenee → pienten Leader-ryhmien toimintaa ja elinvoimaisuutta 2027 kauden jälkeen on tärkeä alkaa pohtia jo nyt
- Toiminta-alue voi kattaa myös kaupunkialueita, jotka eivät ole tukikelpoisia maaseuturahastossa
 - Miten kaupunkialueet näkyvät strategiassa, millä rahoituksella siellä toimitaan? Mitä haasteita kaupunkialueella toimimiseen liittyy?
- 70% oikein hyviä, 20% enemmän kehitettävää, 10% selkeitä puutteita

Evästystä jatkotyöhön

Alueen kuvaus ja analyysit

- Alueen näköinen, osallistavaan valmisteluun perustuva
- Kattava tietopohja ja sisältöteemat
- Miten globaalit trendit ja toimintaympäristön muutokset näkyvät omalla alueella
- Jatkotyössä: hyvin perustellut valinnat, mihin Leaderillä tartutaan (SWOT ja sen pohjalta tehty tarveanalyysi voi olla laajempi kuin vain Leaderiä koskevat toimet)

Dynaaminen verkostanalyysi

- Miten se näkyy konkreettisesti ryhmän toiminnassa ja strategiassa
- Miten verkostotoimintaa kehitetään

Osallistava valmisteluprosessi

- Minkälainen prosessi ja mitä siitä on noussut
- Monipuolista osallistamista, eri kohderyhmät huomioitu, tärkeä ottaa mukaan myös uusia tahoja
- Konkreettinen kuvaus: miten, keitä, kuinka paljon, mitä?

Muuta: osaaminen, laajapohjaisuus, paikallisuus, innovatiivisuus

- Pienen organisaation riskienhallinta, riittävien resurssien takaaminen
- Konkreettiset esimerkit innovatiivisuudesta
- Ilmasto- ja ympäristönäkökulma

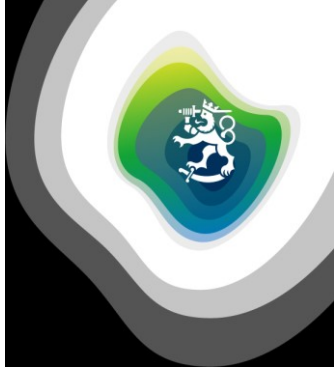
Haun 2. vaihe 2022

Strategian sisältö

1. Johdanto, strategian tavoitetila ja Leader-ryhmän tehtävät ja rooli paikallisena kehittäjänä
2. Tiivistelmä strategian valmisteluprosessista
3. Toiminta-alueen kuvaus ja nykytilan analyysi (sis. toiminta-alueen kartta)
4. Kehittämistarpeet (esim. SWOT-analyysin avulla)
5. Valitut kehittämisen painopisteet, tavoitteet ja niihin liittyvät toimet
6. Rahoitussuunnitelma
7. Toimeenpanon kuvaus (sis. aktivointi, yhteistyö ja verkostoituminen, viestintä, hallinto)
8. Seuranta ja arviointi

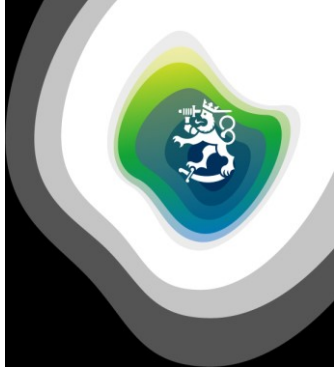
7 pisteytettävää kriteeriä, valintakomitean pisteytys:

- 0 = Strategia ei täytä kriteeriä
- 1 = Strategia täyttää kriteerin kauttaaltaan heikosti
- 2 = Strategiassa on joitain puutteita kriteerin osalta
- 3 = Strategia vastaa kriteeriin kohtalaisesti
- 4 = Strategia vastaa kriteeriin hyvin
- 5 = Strategia vastaa kriteeriin erinomaisesti

1. Alueen kuvaus, kehittämistarpeet ja mahdollisuudet

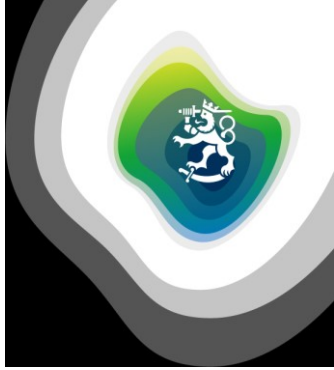
- Riittävä tietopohja
- Osallistava valmistelu
- SWOT tai muu vastaava
- Looginen kokonaisuus
- Paikallisen kehittämisen kannalta olennaiset asiat
- Keskeiset aluekehittämiseen vaikuttavat trendit
- Kaupunkialueen huomioiminen, perustelut

5 p.

2. Strategian painopisteet, tavoitteet, rahoitussuunnitelma

7 p.

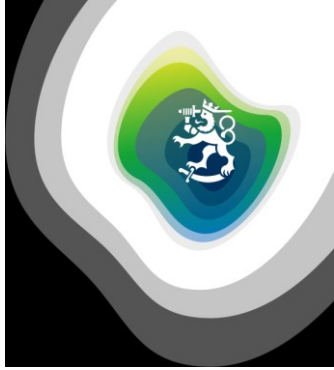

- Valittu ja perusteltu tarveanalyysin ja osallistavan valmistelun perusteella
- Painopisteille tavoitteet, ml. mitattavissa olevat, ja suunnitellut toimet
 - Tasapainossa suhteessa alueeseen, tarveanalyysiin ja rahoitussuunnitelmaan
- Rahoitussuunnitelma painopisteittäin
 - Miten hyödynnetään muuta rahoitusta

3. Toimeenpanon hallinto, seuranta ja arviointi

- Leader-ryhmällä valmiudet strategian täytäntöönpanoon
- Toteutumisen seuranta ja arviointi
- Leader-ryhmän oman toiminnan kehittäminen
- Riskienhallinta, toimintarahan ja resurssien riittävyys

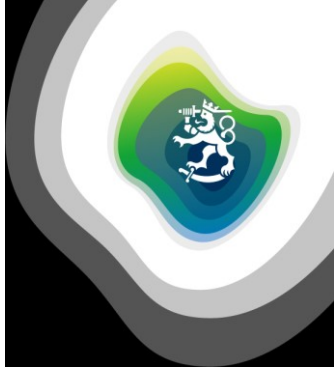
5 p.

4. Aktivointi, yhteistyö ja verkostoituminen

- Alueen sisäinen
- Alueiden välinen
- Kansainvälinen yhteistyö ja verkostoituminen
- Laajasti eri sidosryhmät ja kohderyhmät
- Toiminta on avointa ja uudistuvaa
- Johdonmukaista suhteessa painopisteisiin, toimiin ja tavoitteisiin
- Dynaamisen verkostanalyysin hyödyntäminen

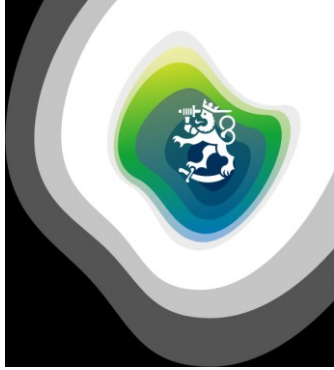
5 p.

5. Uudistavuus ja innovatiivisuus paikallisesti

- Miten edistetään tälle alueelle
 - Uusia kehittämissideoita
 - Uusia toimintatapoja ja yhteistyötä
 - Uudenlaisia palveluita
 - Uudenlaista yrittäjyyttä

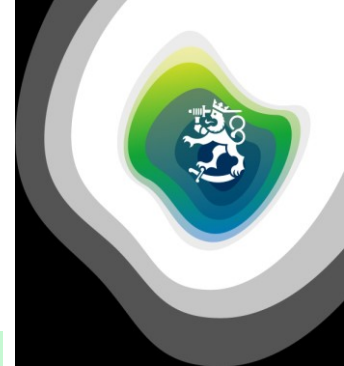
3 p.

6. Osallistava valmisteluprosessi

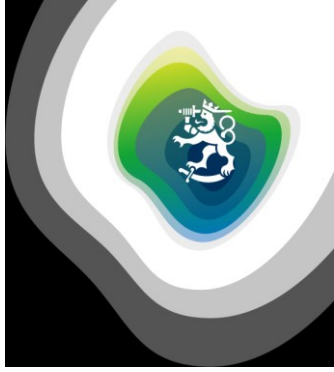
5 p.

- Strategiassa tiiviisti, liitteessä tarkemmin
- Avoin ja laajapohjainen valmistelu, monipuolista, uudet kohderyhmät
- Miten osallistettu, keitä, kuinka paljon?
 - Miten esiin nousseet asiat on huomioitu?
- Strateginen, selkeä prosessi
- Keskeiset sidosryhmät mukana
- Huomioitu muut keskeiset toimijat ja strategiat
- Hyödynnetty dynaamista verkostanalyysia

7. Strategia kokonaisuutena

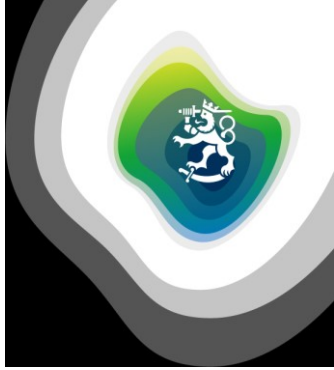
5 p.

- Alueen näköinen; oman alueen erityispiirteet ja mahdollisuudet
- Innostava ja oivaltava
- Kirjoitettu alueen toimijoille
- Selkeä, looginen, ymmärrettävä kokonaisuus, punainen lanka

Lisäksi ei-pisteytettävät kriteerit

- Toiminta-alueen määrittely
- Kuntarahasitoumukset
- Dynaaminen verkostanalyysi

Pisteytettävät kriteerit yht. 35 p.

Alueen kuvaus ja
tarveanalyysi

5 p

Painopisteet,
tavoitteet,
rahoitus

7 p

Hallinto,
seuranta,
arviointi

5 p

Aktivointi,
yhteistyö,
verkostoituminen

5 p

Uudistavuus ja
innovatiivisuus

3 p

Osallistava
valmistelu

5 p

Strategia kokonaisuutena

5 p

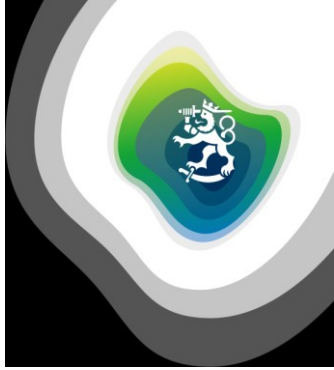

Aikataulu ja muuta huomioitavaa

- Virallinen hakuohje tulossa
 - ELY-Leder-yhteistyösopimuksesta ohjeistetaan myöhemmin
 - Leader-ryhmän rahoittamien hankkeiden valintakriteereistä ohjeistetaan myöhemmin
- Hakuklinikat ja webinaarit: käydään läpi kriteereitä ja Leaderin käytössä olevia välineitä tarkemmin
- Palautuspäivämäärät
 - Hakemus = strategia 23.6.2022
 - ELY-Leader-yhteistyösopimus (ml. tukikelpoisen maaseutualueen määrittely) ja kuntarahasitoumukset 14.10.2022
 - Valintakriteerit loppuvuodesta

Leader-ryhmän rahoituskehyykseen vaikuttavat

- Strategian laatukriteerit
- Toiminta-alueen väestömäärä, harvaan asutun ja ydinmaaseudun painotus
- Haettu summa eli rahoitustarve – johon osaltaan vaikuttaa kuntarahan saatavuus
- Yhdistyvien ryhmien ”bonus” ja mahdolliset muut erikseen huomioitavat asiat

Kiitos paljon!

**Ihmisten kokoisille ideoille!
För dina idéer!**

